

ΟΙ ΝΕΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Τ.Επ.

Του κ. **Πλούταρχου ΣΑΚΕΛΛΑΡΗ**
Αντιπροέδρου της Ε.Τ.Επ.

Η παγκόσμια¹ οικονομία ευρίσκεται στο μέσο της μεγαλύτερης οικονομικής κρίσης από τη δεκαετία του 1930. Αντιλαμβανόμαστε πλέον όλοι, ότι δεν μιλάμε για μια κρίση θεωρητική, η οποία -όπως άλλες στο παρελθόν- θα έρθει, θα αναλυθεί από τους ειδικούς και θα περάσει με κάποιες διορθώσεις. Η σημερινή κρίση είναι μοναδική διότι έχει επηρεάσει την καρδιά του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος, με τεράστιο αντίκτυπο σε ολόκληρο τον κόσμο. Μετά από πάνω από 60 χρόνια, η παγκόσμια οικονομία παρουσιάζει αρνητική ανάπτυξη, και μάλιστα μετά από μια περίοδο που η ανάπτυξη αυξανόταν συνεχώς με ετήσιους ρυθμούς της τάξης του 4-4,5%. Οι οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί κραδασμοί από μια τέτοιας έκτασης αναστροφή πορείας είναι αναπόφευκτα μεγάλοι.

Σε ολόκληρο τον κόσμο, Κυβερνήσεις και διεθνείς Οργανισμοί, αναζητούν τρόπους για να περιορίσουν τις επιπτώσεις της κρίσης και να αποκαταστήσουν τις ισορροπίες μεταξύ της πραγματικής οικονομίας, του χρηματοπιστωτικού συστήματος, των δημοσιονομικών δεικτών και της ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Επ.) ιδρύθηκε με την Συνθήκη της Ρώμης για να επιταχύνει την ανοικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Οικονομίας. Η παρατεινόμενη κρίση και η εξάπλωση της οικονομικής ύφεσης καθιστούν αναγκαία μια μεταβολή ρυθμού στη χρηματοδοτική δραστηριότητα του Ομίλου Ε.Τ.Επ., τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια.

Καλούμαστε να στηρίξουμε τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, που τολμούν να επενδύουν μακροχρόνια, όπως και τις παραγωγικές δημόσιες επενδύσεις. Διότι οι κυβερνήσεις διαθέτουν τρεις μοχλούς που μπορούν να χρησιμοποιήσουν, ούτως ώστε να προετοιμαστούν για την επερχόμενη ανάκαμψη. Πρώτον, τις επενδύσεις σε ένα καλό εκπαιδευτικό σύστημα, για να προκύψουν καταρτισμένοι εργαζόμενοι. Δεύτερον, τις επενδύσεις στην έρευνα και την τεχνολογία, για να προκύψουν έξυπνες ιδέες. Και τέλος, τη δημιουργία του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο οι καταρτισμένοι εργαζόμενοι θα μπορέσουν να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν τις έξυπνες ιδέες τους.

1. Εκτενής περίληψη Εισήγησης στην *THE 13th ANNUAL ECONOMIST GOVERNMENT ROUNDTABLE*. Athens, May 26th. Αποκλειστικός Εκπρόσωπος *ECONOMIST CONFERENCES: CHAZLIS and RIVAS Co.* Γεν. Διευθ.: Ν. ΠΑΣΣΑΡΙΒΑΚΗ, Publ. Rel. Man.: Π. ΤΣΑΦΑΡΑΣ.

Κεντρικό στοιχείο της προσέγγισης που εφαρμόζει ο Όμιλος Ε.Τ.Επ., είναι η αντιμετώπιση της τρέχουσας -και, ας το ελπίσουμε, προσωρινής- δυσλειτουργίας της αγοράς, την οποία έχει προκαλέσει η χρηματοπιστωτική κρίση. Χορηγούμε με ευνοϊκούς όρους, επιπρόσθετα δάνεια με αναθεωρήσιμο επιτόκιο ή εγγυήσεις, για επενδυτικά σχέδια που έχουν ήδη αξιολογηθεί και εγκριθεί από την Ε.Τ.Επ., καθώς και για νέα σχέδια που θα εγκριθούν. Σε κάθε περίπτωση, ο σκοπός είναι να συνεργαστούμε συμπληρωματικά με τις τράπεζες ή ακόμη και να τις βοηθήσουμε να ξεπεράσουν τους σημερινούς δισταγμούς τους όσον αφορά την παροχή πιστώσεων.

Η Ε.Τ.Επ. σκοπεύει να προσφέρει κατά την επόμενη διετία (2009-2010) συνολική επιπρόσθετη χρηματοδοτική υποστήριξη της τάξης των 30 δισ. ευρώ (δηλαδή αύξηση κατά 15 δισ. ευρώ ή 30% ετησίως). Έτσι θα χρηματοδοτήσουμε επενδύσεις ύψους 55 δισ. ευρώ ετησίως. Ένα στοιχείο του πακέτου είναι επίσης οι ταχείες εκταμεύσεις, που θα στηρίξουν την οικονομία, συμβάλλοντας μεταξύ άλλων στο να αποφευχθεί η αποτυχία έργων που ευρίσκονται καθ' οδόν καθώς και η κατάρρευση επιχειρήσεων.

Η αυξημένη υποστήριξη εκ μέρους της Ε.Τ.Επ. θα εστιαστεί στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας:

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις ενδιάμεσου μεγέθους

Όπως έχει ήδη αναγγελθεί, ο Όμιλος Ε.Τ.Επ. προβαίνει σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων. Έχουμε ήδη απλοποιήσει τα προϊόντα μας που αφορούν τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), και βελτιώσαμε σημαντικά, τόσο από ποσοστική, όσο και από ποιοτική άποψη, τα δάνεια προς τις Τράπεζες με τις οποίες συνεργαζόμαστε. Οι χρηματοδοτήσεις για ΜΜΕ θα αυξηθούν κατά 50% κατά την περίοδο 2008-2009, ανερχόμενες σε 15 δισ. ευρώ (+2,5 δισ. ευρώ ετησίως). Παράλληλα αναπτύσσουμε μια νέα σειρά προϊόντων, που επιτρέπουν την ανάληψη κινδύνων από κοινού με τις τράπεζες. Σε αυτό το πλαίσιο αναθέτουμε στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ) μια νέα εντολή για ενδιάμεσες (mezzanine) χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους 1 δισ. ευρώ.

Στήριξη της καινοτομίας

Η έμφαση στην καινοτομία αποτελεί μια απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή παρουσία της κάθε χώρας σε ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον. Σε ένα οικονομικό περιβάλλον, όπου η Ευρώπη δεν έχει να ανταγωνιστεί μόνο με τους «εταίρους» της στο δυτικό κόσμο, αλλά επηρεαζόμαστε όσο ποτέ στο παρελθόν και από την οικονομική δράση των περίπου 4 δισεκατομμυρίων ανθρώπων στις αναδυόμενες αγορές, οι οποίοι ζουν πολύ φτωχότερα από εμάς, αλλά διψούν για να φτάσουν εδώ που εμείς είμαστε σήμερα. Για να μην μείνουμε πίσω χρειάζεται να πραγματοποιήσουμε ένα ποιοτικό άλμα. Να επενδύσουμε ουσιαστικά στην παιδεία και τη γνώση, στην έρευνα και τις χρήσεις των νέων τεχνολογιών, στην ενσωμάτωση των σύγχρονων μορφών ενέργειας και στην «πράσινη ανάπτυξη».

Η έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία είναι από τους τομείς προτεραιότητας της χρηματοδοτικής δραστηριότητας της Ε.Τ.Επ. στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Καινοτομία 2010 - Οικονομία της Γνώσης». Ο τομέας αυτός καλύπτει ευρύτερο φάσμα από την απλή έρευνα και ανάπτυξη, καθότι περιλαμβάνει επίσης τη μετατροπή νέων γνώσεων σε παραγωγική οικονομική δραστηριότητα. Το 2008, η Τράπεζα χορήγησε για επενδύσεις 12,6 δισ. ευρώ ενώ αναμένεται σημαντική αύξηση του ποσού τα επόμενα δύο χρόνια.

Ενέργεια, κλιματικές αλλαγές και έργα υποδομής

Μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ε.Τ.Επ. θα προσφέρει επιπρόσθετη υποστήριξη σε «πράσινες» επενδύσεις. Οι επενδύσεις αυτές αφορούν ειδικά:

(i) Την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ιδίως σε επίπεδο πόλεων και δήμων, (ii) τη χρήση ορυκτών καυσίμων με τρόπο πιο φιλικό για το περιβάλλον, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη μεθόδων δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα, (iii) τα διευρωπαϊκά δίκτυα και τις συναφείς υποδομές, και (iv) τις «καθαρές» μεταφορές.

Το ύψος των πόρων που θα διατεθούν από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρωτοβουλία αυτή δεν έχει ακόμη επιβεβαιωθεί. Παρ' όλα αυτά ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής BARROSO συμφώνησε, ότι η συνεισφορά από τον κοινοτικό προϋπολογισμό πρέπει να είναι ανάλογη με το ύψος των επιπρόσθετων δανείων και εγγυήσεων που θα χορηγήσει η Ε.Τ.Επ. το οποίο μπορεί να ανέλθει σε 12 δισ. ευρώ την περίοδο 2009-2010.

Στο πλαίσιο αυτό, επίσης, μία ομάδα εργασίας της Ε.Τ.Επ. με την Επιτροπή, και με μακροπρόθεσμους επενδυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προτείνει τη δημιουργία ενός επενδυτικού ταμείου με την ονομασία Ταμείο για το 2020/«Marguerite». Το Ταμείο αυτό θα επενδύει μέσα από άμεσες συμμετοχές κεφαλαίου σε μεγάλα έργα υποδομής, ενέργειας και καταπολέμησης των κλιματικών αλλαγών. Έτσι, θα συμπληρωθεί η υπάρχουσα χρηματοδοτική ικανότητα με ένα μέσο ευρωπαϊκού χαρακτήρα και εμβέλειας. Έχω την τιμή να ηγούμαι της προσπάθειας για εξεύρεση επενδυτών σε αυτό το Ταμείο και είμαι αισιόδοξος ότι θα αρχίσει τις πρώτες του επενδύσεις στις αρχές του επομένου χρόνου.

Στο σύνολο των χωρών δραστηριοτήτάς της, το 2008 η Ε.Τ.Επ. χορήγησε δάνεια ύψους περίπου 19 δισ. ευρώ για έργα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και προάγουν την αειφορία, εκδηλώνοντας την υποστήριξή της προς μια «Πράσινη Οικονομία». Οι χρηματοδοτήσεις για την εξασφάλιση αειφόρου, ανταγωνιστικής και ασφαλούς ενέργειας στην ΕΕ και στις υπό ένταξη χώρες ανήλθαν σε σχεδόν 8,9 δισ. ευρώ εκ των οποίων το 1/4 αφορούσε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο στόχος μας για τα επόμενα χρόνια είναι μια μεγαλύτερη παρουσία, και από άποψη όγκου, αλλά και από άποψη προστιθέμενης αξίας. Να βελτιστοποιήσουμε δηλαδή τις χρηματοδοτήσεις της Ε.Τ.Επ. προς τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, να διατηρήσουμε την ενεργειακή ασφάλεια και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας, και να καταστήσουμε βασικοί χρηματοδότες των καινοτόμων δραστηριοτήτων και στον τομέα αυτό.

Ελπίζω, ότι με όσα ανέφερα προηγουμένως σας έδωσα μία συνοπτική εικόνα σχετικά με τον ρόλο που αναμένεται να παίξει η Ε.Τ.Επ. στο σημερινό πλαίσιο μιας παρατεινόμενης οικονομικής κρίσης.

Η Τράπεζά μας, μια Ευρωπαϊκή Τράπεζα Μακροχρόνιων και Παραγωγικών Επενδύσεων παραμένει πάντα στην υπηρεσία της ευρωπαϊκής και της ελληνικής οικονομίας.